

Dyrektorium o. Marek (2.V.1987 – 14.VII.1994)

RODZINY DOMINIKAŃSKIEJ, ŻYJĄCY W ŚWIECIE

Niniejsza Reguła laikatu dominikańskiego i Dyrektorium w tłumaczeniu polskim zatwierdzone przez o. Prowincjała zaczyna obowiązywać od 2. maja 1987 r., po ogłoszeniu i objaśnieniu ich na rekolekcjach przełożonych i mistrzyń w Lublinie. Są one dostosowane do warunków współczesnego życia ludzi świeckich.

Różna bywała rola świeckich chrześcijan w ciągu I i II tysiąclecia Kościoła, bardziej lub mniej czynna. W wieku XIII ożywiły się ruchy religijne. Szukano zrozumienia istoty świętości i jej osiągalności przez wszystkich, nie tylko przez duchownych, oraz rodzajów współpracy między stanem duchownym a świeckim. Szczególnie wzrosły wtedy tendencje do bliskiej współpracy z powstałymi wówczas Zakonami franciszkańskim i dominikańskim. Równocześnie zaczęły się krystalizować reguły doskonalszego życia w świecie. Zakon dominikański wziął w opiekę, wielu z poświęcających się uczynom miłosierdzia i wszelkiego rodzaju pokutników, którzy działali dotąd w sposób żywiołowy. Żywy przykład i postanowienia kapituł generalnych doprowadziły do ustalenia w duchu św. Dominika rodzaju właściwych im zadań oraz współpracy z Zakonem. Powstał wtedy (1285 r.) tzw. „Zakon Św. Dominika od pokuty”, którego członkowie, złączeni we fraterniach, składali profesję na ręce o. Generała Zakonu. Z tego kręgu wyszła św. Katarzyna ze Sieny, chluba Zakonu i jego główna patronka, późniejszy doktor Kościoła, jak również wielu innych świętych z różnych krajów i kontynentów. W II połowie XV wieku w oficjalnym nazewnictwie kościelnym pojawiła się nazwa „Trzeciego Zakonu od pokuty św. Dominika” (I Zakon obejmował ojców i braci, II Zakon — siostry klauzurowe; z czasem spośród sióstr świeckich wyłoniły się wspólnoty sióstr habitowych kontemplacyjno-czynnych mieszkających wspólnie).

Wielu tercjarzy odegrało wybitną rolę w Kościele w okresie reform soboru trydenckiego i w późniejszych ruchach religijno-odrodzeniowych, zwłaszcza we Francji i we Włoszech. Wielu też z nich poniosło śmierć męczeńską, na przykład w Chinach, Japonii, Indochinach (dzisiejszy Wietnam) i Ameryce.

Po drugim soborze watykańskim Kapituła generalna w 1968 roku zatwierdziła na okres próbny nową Regułę Świeckich Fraterni św. Dominika. Po dłuższych przygotowaniach i międzynarodowym Kongresie świeckich dominikanów i dominikanek w Montrealu została zatwierdzona oficjalnie przez Kongregację dla spraw Zakonów ostateczna wersja obecnej Reguły laikatu dominikańskiego.

Przyswajajmy ją sobie w szczegółach i stosujmy praktycznie według zaktualizowanego polskiego Dyrektorium.

(—) br. Stanisław Dobecki OP
Promotor Prowincjalny
Świeckich Dominikanów

DYREKTORIUM FRATERNI
ŚWIECKICH DOMINIKANÓW
(poprawione zgodnie z nową Regułą)

Rozdział I

Przyjmowanie do świeckiej Fraterni dominikańskiej.

1. Przyjmowanie do Fraterni.
2. Przyjmowanie prywatne poza Fraternią.
3. Kto może przyjąć.
4. Usuwanie z Fraterni.

Rozdział II

Obłóczyny, nowicjat, profesja.

5. Czas próby i nowicjatu.
6. Profesja.

Rozdział III

Obowiązki wynikające z przynależności do Fraterni.

7. Uczęszczanie do sakramentów świętych i stałe modlitwy codzienne.
8. Wspólne nabożeństwa miesięczne.
9. Rekolekcje roczne.
10. Modlitwy za zmarłych.

Rozdział IV

11. Wewnętrzny ustrój Fraterni.
12. Struktura międzyfraterniana na terenie Prowincji.

Rozdział V

Dyspensy

13. Dyspensy udzielane przez przełożonych.
14. Uprawnienia Promotora Prowincjalnego i Asystenta.

Rozdział VI

Świeckie Fraternie a Zakon i diecezja.

15. Fraternie przy klasztorach dominikańskich.
16. Przynależność Fraterni do Rodziny dominikańskiej.
17. Fraternie w diecezjach.

ROZDZIAŁ I

Przyjmowanie do świeckiej Fraterni dominikańskiej

1. Kandydat może być przyjęty do Fraterni po solidnym przygotowaniu, jeśli odpowiada następującym warunkom:
 - a) posiada zdrowy sąd, wrodzoną inteligencję i prawość charakteru,
 - b) zdrową pobożność bez fałszywego mistycyzmu,
 - c) umiejętność podporządkowywania się wspólnocie, umiłowanie Kościoła i Zakonu,
 - d) ukończony - osiemnasty rok życia; górną granicę wieku określa się indywidualnie,
 - e) nie należy do innego zakonu.
2. Gdy zachodzi wystarczająca racja, można przyjąć do Zakonu prywatnie bez przyjęcia do Fraterni:
 - a) Kandydat prywatny może być przyjęty bez świadków; jego przyjęcie musi być wpisane do osobnej księgi.
 - b) Może być przyjęty bez postulatów według roztropnego zdania osoby mającej władzę przyjmowania.

Może też być przyjęty do profesji czasowej bez odbycia nowicjatu w całości, a także do profesji wieczystej bez odbycia trzech lat profesji czasowej.

- c) Jeśli przyjęty prywatnie pragnie wstąpić do jakiejś Fraternali, wymagana jest najpierw zgoda większości Rady tejże Fraternali; powinien też przez kilka miesięcy odbyć probację we Fraternali, zanim zostanie do niej definitywnie przyjęty za zgodą Rady.
 - d) Prywatnie przyjmować mogą przełożeni wyżsi, inni zaś tylko za zezwoleniem.
3. Do Fraternali ważnie mogą przyjmować:
- a) Generał i Promotor Generalny wszędzie,
 - b) Prowincjał i Promotor Prowincjalny na mocy swego urzędu w granicach swej prowincji,
 - c) Przełożony z Radą i Asystentem,
 - d) Asystenta może zastąpić każdy kapłan prawnie delegowany przez wyżej wymienionych Przełożonych w granicach właściwych ich jurysdykcji. Nie może jednak korzystać z udzielonej mu delegacji do przyjmowania do Fraternali bez zgody Przełożonego i Rady oraz Asystenta tejże Fraternali.
4. Tylko Generał lub Prowincjał albo też ich zastępcy mogą wykluczyć z Zakonu świeckich członków po profesji wieczystej za ciężkie przewinienie przez nich osądzone; w przypadku wielkiego zgorszenia nawet bez uprzedniego upomnienia.

ROZDZIAŁ II

Oblóczyny, nowicjat, profesja

5. Nim ktoś zostanie dopuszczony do oblóczyn, musi odbyć wstępną próbę przynajmniej przez trzy miesiące, chyba że zostanie z niej zwolniony dla słusznej przyczyny przez tego, kto ma prawo przyjmowania do Fraternali. Przyjęcie następuje w kościele, o ile to możliwe podczas Mszy świętej lub w innym odpowiednim miejscu według Rytuału w obecności przynajmniej kilku osób z Fraternali.
- a) Do ważnego przyjęcia wymagana jest zgoda większość członków Rady Fraternali.
 - b) Po oblóczynach ma pozostać przez jeden rok próby pod kierownictwem Mistrza nowicjatu, zaprawiając się do życia według Reguły i Dyrektorium, aby poznać swe obowiązki i wychowywał się w Duchu naszego Ojca Dominika.
W razie potrzeby czas nowicjatu można przedłużyć, nie dłużej jednak niż o pół roku.
 - c) Po skończeniu nowicjatu lub nawet wcześniej, jeżeli szczególne okoliczności będą tego wymagały, może być dopuszczony do profesji czasowej na 1, 2 lub 3 lata.
6. Profesja jest formalnym przyrzeczeniem złożonym Bogu, zobowiązującym do prowadzenia życia według Reguły i Dyrektorium.
- a) Po skończeniu próbnego trzechlecia, za zgodą większości członków Rady Fraternali można być dopuszczonym do profesji wieczystej. Ze słusznych powodów Rada z Asystentem może przedłużyć czas trzyletniej profesji, nie dłużej jednak niż o 3 lata.
 - b) Każda Fraternalia powinna posiadać księgę własnych członków, do której wpisuje się imiona i nazwiska przyjętych oraz daty oblóczyn i profesji.

ROZDZIAŁ III

Obowiązki wynikające z przynależności do Fraternali

7. Uczęszczanie do sakramentów św. i modlitwy codzienne.
- a) Spowiedź o ile możności raz w miesiącu.
 - b) Możliwie codzienny, świadomy, czynny i pełny udział we Mszy św.
 - c) Codzienna modlitwa liturgiczna dnia.
W razie słusznej przyczyny zamienia się modlitwę liturgiczną na jedną część różańca św. albo na modlitwę do św. Dominika „O spem miram” z wierszem i oracją.
8. Raz w miesiącu odbywa się zebranie czyli nabożeństwo całej Fraternali, połączone ze wspólnym

udziałem we Mszy św. Przebiega ono w następujący sposób:

- a) Należy wspólnie odmówić odpowiednią część modlitwy liturgicznej, np. Jutrznie, Nieszpory czy Kompletę.
- b) Poza homilią Asystenta zaleca się konferencję na tematy aktualne w roku.
- c) Przełożony krótko poucza i zachęca Fratnię do gorliwości i kończy nabożeństwo modlitwą „O spem miram” w intencji Zakonu i nowych powołań oraz pieśnią. Przekazuje się także potrzebne komunikaty.

9. Udział w rekolekcjach.

- a) W prowincji dla przełożonych, mistrzów i członków Rady Prowincjalnej — rekolekcje zamknięte; prowadzi je Promotor Prowincjalny.
- b) Dla poszczególnych Fratni — rekolekcje zamknięte lub otwarte.

10. Modlitwy za zmarłych Braci i Siostry i za cały Zakon:

- a) Kiedy ktoś umrze we Fratni, zawiadamia się o tym wszystkich członków. Wszyscy członkowie tejże Fratni biorą osobisty udział w nabożeństwie żałobnym. Każdy zmówi jedną część różańca za jego duszę oraz weźmie pełny udział we Mszy św.
- b) Raz dziennie każdy odmówi jedno „Ojcze nasz”, „Zdrowaś” i „Wieczny odpoczynek” za zmarłych całego Zakonu oraz w ciągu roku ofiaruje lub przynajmniej weźmie udział w trzech Mszach św. za zbawienie zmarłych Braci i Sióstr.
- c) Poleca się także inne nabożeństwa za naszych zmarłych, takie jak Anniwersarze Zakonu trzy razy do roku.

ROZDZIAŁ IV

Wewnętrzny ustrój Fratni

11. Ustrój wewnętrzny Fratni stanowią:

a) Rada Fratni.

Wszyscy członkowie Fratni po profesji wieczystej wybierają Radę większością głosów na trzy lata. Zadania Rady są następujące:

1. Rada wybiera większością głosów na trzy lata Przełożonego i zastępcę. Mistrza nowicjatu i funkcyjnych — bibliotekarza, skarbnika, infirmarza, przewodniczących Zespołów i Sekcji oraz kronikarza. Jeśli ktoś z odpowiedzialnych przestanie pełnić funkcję, Rada kooptuje innego na jego miejsce do końca 3-lecia.
2. Decyduje o dopuszczeniu kandydata do obłóczyn i profesji.
3. Posiada głos doradczy przy mianowaniu Asystenta.
4. Przekazuje swe postulaty Radzie Prowincjalnej lub Kapituł Prowincjalnej.
5. Ustala fundusz dla Przełożonego na bibliotekę i in.
6. Ustala tematykę pracy rocznej w Zespołach.
7. Zbiera się w miarę możliwości raz na miesiąc.
8. Dbą o rozwój miłości we Fratni i między Fratniami. Służą temu spotkania, wspólne modły, pielgrzymki i szczególne uroczystości.

b) Zespoły i Sekcje.

Fratnia dzieli się na zespoły lub sekcje. Zespoły liczą nie więcej niż dziesięć osób. Każdym zespołem kieruje przewodniczący, wybierany przez Radę. Szczególnym zadaniem zespołów jest pogłębianie wiadomości o prawdach religijnych i wzajemnej miłości. Wyróżnia się zespoły lub

— Liturgiczną,

sekcje:

— Życia wewnętrznego,

— Doktrynalną,

— Opieki nad chorymi,

— Opieki nad ubogimi.

Mogą być także inne jeszcze sekcje.

Szczególną troską należy otoczyć sekcję dla studiowania prawdy Bożej, aby świeccy dominianie

znali i realizowali doktrynalny charakter naszego Zakonu i mogli sprostać potrzebom dzisiejszego świata.

c) Przełożony.

Wybierany jest przez Radę Fraternalną większością głosów na trzy lata. Podobnie jego zastępca, który zastępuje przełożonego podczas jego nieobecności z racji choroby lub innej przeszkody i wiernie z nim współpracuje. Zadania przełożonego są następujące:

1. Ze swoją Radą kieruje miejscową Fraternalną.
2. Dbą o utrzymanie jedności, o postęp i wzrost Fraternalnej, zawsze w ścisłej łączności z Asystentem.
3. W porozumieniu z Asystentem zwołuje Radę i, o ile to możliwe, przewodniczy zebraniu.
4. Wizytuje zespoły i przekazuje spostrzeżenia Asystentowi.
5. Raz do roku daje pisemne sprawozdanie Promotorowi i Przełożonemu Prowincji.
6. Jak dobry pasterz w miarę możliwości odwiedza każdego Brata czy Siostrę, by poznać osobę, stan i warunki życia. Odwiedza szczególnie chorych.
7. Wiernie współpracuje z Radą Prowincjalną dla dobra Fraternalnej.
8. Jest przykładem i stróżem życia braterskiego we Fraternalnej.
9. W razie potrzeby także prywatnie upomina i zachęca.

d) Mistrz nowicjatu.

Odpowiednio przygotowany, dyskretny (cichy i pokorny), wybierany jest przez Radę większością głosów na trzy lata. Gdy dobrze wykonuje swe zadanie, pożądane jest, by został wybrany na dalszą kadencję. Zadania Mistrza są następujące:

1. Przedstawia Radzie plan etapowej formacji kandydatów i nowicjuszy.
2. Przynajmniej dwa razy w miesiącu osobiście poucza kandydata o przepisach Reguły i Dyrektorium i zaprawia go do życia dominikańskiego w świecie.
3. Raz na miesiąc gromadzi wszystkich kandydatów na wspólną modlitwę i poucza o życiu wspólnym i odpowiedzialności za rozwój całej Fraternalnej.
4. Każdego kandydata traktuje z miłością i szacunkiem, modląc się za niego i darząc go życzliwością.
5. Pilnie bada pod kątem życia wspólnego we Fraternalnej, czy kandydat ma zdrowy i otwarty sąd, czy nie ma ciasnego umysłu.
6. Kładzie nacisk na godność człowieka, jego pełnowartościowość, uczciwość, pracowitość i sumienność jako podstawy świętości.
7. Wychowuje i zaprawia do zdrowej i trzeźwej pobożności.
8. Poznaje środowisko rodzinne i zawodowe kandydata oraz jego zdolności i zamiłowania.
9. Budzi umiłowanie Kościoła i Zakonu na tle świetlanych postaci św. Ojca Dominika, św. Katarzyny i innych świętych.
10. Wprowadza do świadomego, czynnego i pełnego udziału w apostołskim i liturgicznym życiu Kościoła.
11. Przekazuje Radzie swoją opinię o kandydacie, którą Rada uwzględni przy dopuszczaniu do obłóczyn i profesji.
12. Zaleca się przygotowanie pod kierunkiem Mistrza zastępcy Mistrza.

e) Asystent.

W imieniu Zakonu sprawuje on opiekę duchową nad Fraternalną. Zadania jego we Fraternalnej są następujące:

1. Doskonale zna Regułę, Dyrektorium i swoją Fraternalną.
2. Wyjątkową troską i opieką otacza Nowicjat, udziela rad Mistrzowi, interesuje się każdym kandydatem osobiście.
3. Raz w miesiącu głosi konferencję dla Fraternalnej połączoną z dyskusją o aktualnych zagadnieniach Kościoła, w razie potrzeby upomina.
4. Czuwa nad rozwojem pracy w sekcjach, otaczając szczególną opieką sekcję dla Studium Prawdy Bożej.
5. Udziela dyspens poszczególnym członkom według zasad Dyrektorium.
6. Dbą o roczne rekolekcje we Fraternalnej.
7. Pośredniczy między Fraternalną a klasztorem w potrzebach Fraternalnej.
8. Chętnie współpracuje z Promotorem Prowincjalnym i obecny jest we Fraternalnej w czasie ogłoszeń wizytacyjnych. Czuwa nad ich wykonaniem.

12. Struktura międzyfraterniana na terenie Prowincji:

- a) Przełożeni i Mistrzowie, biorący udział w swoich rocznych rekolekcjach, omawiają potrzeby swoich Fraterni i w imieniu Rad swoich Fraterni dokonują wyboru połowy członków Rady Prowincjalnej. Mogą również spełniać inne zadania według potrzeb Prowincji.
- b) Rada Prowincjalna, licząca nie mniej niż 8 i nie więcej niż 12 osób, wybierana jest w połowie przez przełożonych i mistrzów, w połowie zaś mianowana przez Promotora Prowincjalnego według potrzeb i warunków Prowincji na cztery lata.
- c) Rada Prowincjalna wybiera ze swego grona Przełożonego Prowincjalnego. Zadania Przełożonego Prowincjalnego (wraz z Radą) są następujące:

1. Dbą o dobro każdej Fraterni:

- o rozwój życia wewnętrznego, oddanie się Bogu i zjednoczenie z Nim,
- o uzyskanie nowych powołań do Fraterni,
- o realizację potrójnego posłannictwa Chrystusa w świecie przez Fraternię.

2. Odwiedza każdą Fraternię z własnej inicjatywy lub na zlecenie Promotora Prowincjalnego. Spotkanie to może się odbywać:

- z przełożonymi i mistrzami,
- z Radą Fraterni,
- z całą Fraternią.

Dwie pierwsze mogą się odbyć bez wiedzy Asystenta, trzecia zaś zawsze za jego wiedzą. Przełożony Prowincjalny wypełnia powyższe obowiązki sam lub przez swego delegata wyznaczonego z grona Rady.

3. Czuwa nad prowadzeniem Kroniki Zakonu.

4. Dbą o należyte prowadzenie rekolekcji w Prowincji, otaczając szczególną troską rekolekcje dla przełożonych i mistrzów.

5. Kieruje wydawaniem literatury dominikańskiej: selekcją materiałów, tłumaczeniem, przepisywaniem, rozsyłaniem, finansowaniem.

6. Ustala miejsce, termin i cel spotkań Rady, które odbywają się dwa razy do roku.

7. Ustala wraz z Radą i prowadzi fundusz Rady.

- d) Rada wysyła postulaty na kapitułę generalną, prowincjalną i na zjazdy międzynarodowe oraz posiada głos doradczy przy wyborze lub mianowaniu Promotora Prowincjalnego.

ROZDZIAŁ V

Dyspensy

13. Ojciec General i Promotor Generalny jako przełożeni nad całym Zakonem oraz Prowincją w granicach swojej prowincji mogą dyspensować według swojej jurysdykcji, tzn. General i Promotor Generalny w całym zakonie, a Prowincją w granicach swojej Prowincji również wszystkie Fraternie.

Promotor Prowincjalny posiada prawo:

- a) dyspensowania od wszelkich wyborów we Fraterni i uznawania aktów nieważnych we Fraterni, zwłaszcza dotyczących przyjmowania do Zakonu i profesji — ze względu na specjalne okoliczności i warunki Prowincji.
- b) Asystent może dyspensować poszczególnych członków swojej Fraternii od modlitwy, szkaplerza, udziału w rekolekcjach, nabożeństwach oraz trwania nowicjatu.

ROZDZIAŁ VI

Świeckie Fraternie a Zakon i diecezje

15. Fraternie istnieją, pracują i rozwijają się na ogół przy naszych klasztorach:

- a) Modlitwą, pokutą i czynnym apostołstwem uobecniają Zakon dominikański w świecie i przyczyniają się skutecznie do realizacji jego posłannictwa.
- b) Duchowo wspomagają Ojców w pracach rekolekcyjno-misyjnych oraz modlitwą utwierdzają w powołaniu, pamiętając szczególnie o naszych nowicjatch i studentach.
- c) Naszym klasztorom służą życzliwością, radą, dobrą opinią, troską o wygląd kościoła, a według

możności wspomagają materialnie.

16. Klasztory nasze, szczególnie miejscowi przełożeni, uważając Fraternelle za własną rodzinę zakonną, za część Rodziny dominikańskiej:
 - a) Traktują je z miłością i życzliwością.
 - b) Chętnie udostępniają lokal na nabożeństwa miesięczne i do własnej dyspozycji Fraternelle.
 - c) Ułatwiają pracę Asystentowi, który w imieniu Zakonu otacza opieką i dba o rozwój Fraternelle dla dobra całego Zakonu.
17. Fraternelle, w miarę swych możliwości i potrzeb włączają się — w porozumieniu ze swymi Przełożonymi i Biskupem miejscowym — do rozmaitych prac duszpasterskich i innych, zgodnych z charyzmatem dominikańskim, na terenie diecezji.